

Obsah

Seznam používaných zkratek	10
Seznam schémat uvedených v práci	11
Seznam tabulek uvedených v práci	13
 1	
Úvod	15
 2	
Hledání jádra teorie informační společnosti: vývoj, verze, argumenty	21
 3	
Manuel Castells: K digitální propasti informačního věku	33
3.1 Epistemologická východiska a tematické kořeny	34
3.2 Mladý Castells	37
3.3 Castellsova teorie společnosti	40
3.4 Společnost sítí	47
3.4.1 Utváření nové ekonomiky a globalizace	49
3.4.2 Sítový podnik	50
3.4.3 Globální geometrie nové ekonomiky: segmentace a exkluze	51
3.5 V Internetové galaxii	54
3.5.1 Proměna masové komunikace	54
3.5.2 Proměna sociability	56
3.5.3 Proměna možností odporu	58
3.6 Cesta změny: přemostění digitální propasti	60
3.7 Addendum: tupé ostří kritiky Castellsovy pozdní teorie společnosti	62
 4	
Výzkum digitální propasti	65
4.1 První výzkumy: rozšiřující se propast	69
4.2 Přelom milénia: uzavírání digitální propasti?	72
4.2.1 Argument rozdílů v rychlosti přijetí Internetu	73

4.2.2 Argument ne-výlučnosti ICT	75
4.2.3 Argument samovolného uzavření digitální propasti	77
4.3 ...a přece se rozšiřuje! (?)	81
4.3.1 Úroveň národního státu: daleký obzor uzavřené propasti	82
4.3.2 Globální digitální propast	103
4.4 Využití teorie difuze inovace: nejistý vztah	107
4.4.1 Diskontinuita mezi výzkumem difuze inovací a výzkumem digitální propasti	108
4.4.2 Kritika teorie difuze inovací: falešný terč	110
4.4.3 Neustále se obnovující digitální propast	112
4.4.4 Adaptace S-křivky: stratifikační a normalizační model	116
4.5 Prohlubující se propast: konečný argument	120
4.5.1 Absence komplexního modelu globální digitální propasti	124
4.5.2 Van Dijkův model digitální propasti	126
4.5.3 Motivace a bariéry připojení	131
4.5.4 Digitální dovednosti	138
4.5.5 Nerovnosti v uživatelských praxích	153
5 Předpoklady teze o digitální propasti: konfrontace	171
6 Odvrácená strana Metcalfova zákona: situační pojetí digitální propasti	193
7 Závěr: K nové teorii informační společnosti	209
Příloha	214
Summary	216
Literatura	219
Jmenný rejstřík	257
Věcný rejstřík	258